



Lipno ^[1]

Wysłane przez admin w ndz., 2016-04-10 22:40

Lipno – miasto z 15 tys. mieszkańców, położone nad Mienią. Prawa miejskie Lipno uzyskało w 1349 roku z ręką księcia śląskiego i dobrego księcia Władysława zwanego Garbatym. Od 1371 roku Lipno zostało stolicą powiatu lipnowskiego. W lipnowskim dworze obronnym często przebywała księżna dobrańska Małgorzata, wdowa po księciu Kazimierzu, od tego czasu miasto zyskało na znaczeniu bowiem tu odbywały się sejmiki szlacheckie oraz sądy ziemskie. Miasto rozwinęło się również jako ośrodek rzemieślniczy promieniujący na całą okolicę. Miasto uzyskało szereg przywilejów królewskich: w 1422 roku od Władysława Jagiełły, w 1519 roku od króla Zygmunta Starego oraz w 1790 roku od króla Stanisława Augusta. Od 1793 roku miasto znalazło się pod zaborem pruskim, potem na krótko w latach 1807 – 1815 w Księstwie Warszawskim a od 1815 roku w zaborze rosyjskim.

Spacer rozpoczynamy na rynku lipnowskim – placu Dekerta. W południowo – zachodnim narożniku rynku wznosi się gotycki kościół Wniebowzięcia NMP, zbudowany w XIV wieku. Jest to budowla wzniesiona z cegły. Orientowana. Główny ołtarz kamienny został przeniesiony około 1762 roku ze Skarpego. Ołtarz posiada bogatą rzeźbę a w centralnym polu obraz Wniebowzięcia NMP pędzla Wojciecha Gersona. Na północnej ścianie kościoła zawieszona jest tablica pamiątkowa ufundowana przez Zbigniewa Rykaczewskiego, syna Heleny i Leona właścicieli majątku Suszewo ku czci aresztowanych w dniu 24 października 1939 roku 32 ziemian z powiatu lipnowskiego, następnie zamordowanych w Rudawie Kościelnej. W południowej pierzei rynku znajduje się budynek ratusza miejskiego z około 1831 roku, przebudowany w 1878 roku. Na ścianie ratusza jest zawieszona pamiątkowa tablica ku czci Zygmunta Uzarowicza (1924 – 1939), burmistrza miasta zamordowanego przez hitlerowców. Wychodzimy z rynku ul. Piłsudskiego, przecinamy w dalszej kolejności ul. Kościuszki i wkrótce po lewej stronie dochodzimy do niewielkiego wzgórza. Jest to Góra św. Antoniego – domniemane grodzisko średniowieczne, które funkcjonowało w XIII – XIV wieku określone historycznie jako „castrum Lypa”. U podstawy grodzisko posiada wymiary 40 x 80 metrów. Na niewysokim szczycie jest umieszczona kapliczka z figurą św. Antoniego z 1910 roku. Idziemy dalej ul. Piłsudskiego, z której skręcamy w prawo w ul. Staszica. Dochodzimy do ewangelicko – augsburskiego kościoła św. Trójcy, zbudowanego w latach 1865 – 1868 według projektu Wojciecha Wawrzyńca Bobińskiego. Ulicą Staszica dochodzimy do ul. Mickiewicza, wkrótce po prawej stronie pod nr 33 osięgamy kino „Nawojka”. Budynek powstał w I połowie XIX wieku z przeznaczeniem na cerkiew prawosławną. Po wojnie cerkiew została przebudowana i przeznaczona na cele kulturalne. Idziemy wzdłuż ul. Mickiewicza, następnie ul. Kościuszki, którą przecinamy ul. Piłsudskiego. Wkrótce po prawej, za komendą miejskiej policji zaczyna się Park Miejski im. Gabriela Narutowicza. Park posiada prawie 12,5ha powierzchni i obejmuje wzgórze morenowe – czołowe. W centrum parku uwagę zwraca drewniana altana z 1924 roku oraz umieszczony na skraju parku Pomnik Niepodległości odsłonięty w 1992 roku poświęcony bohaterom walk o Polskę w latach 1918-1920. Wcześniejszy pomnik z 1930 roku zniszczyli Niemcy w 1939 roku. Na najbliższym skrzyżowaniu skręcamy w lewo w ul. Szkolną. Po prawej stronie położona jest miejska nekropolia. Na cmentarzu, w centrum stoi kaplica św. Barbary z 1837 roku zbudowana w miejscu rozebranego kościoła pod tym samym wezwaniem, jest murowana z cegły, neogotycka. Przed kaplicą po prawej stronie alei znajduje się kaplica grobowa rodziny

Pliskowskich herbu Oksza – walcicieli majtku Godo. Poza tym na cmentarzu jest wiele ciekawych architektonicznie grobowców walcicieli okolicznych majtków m.in. : Winnickich, Rozczewskich, Podczaskich, Starzyńskich i Różyckich. Interesujący jest również grobowiec Antoniego Grabowskiego, jak gosi inskrypcja: „ Towarzysza Broni Napoleona I, Dowódcy Baterii Artylerii byłych Wojsk Polskich, Kawalera Krzyżów i Medali z wyspy św. Heleny ”. Grobowiec ten znajduje się z prawej strony głównego wejścia. Wracamy do rynku